

Výskyt rákosníka tamaryškového (*Acrocephalus melanopogon*) na Poděbradsku

Occurrence of the Moustached Warbler (*Acrocephalus melanopogon*) in the Poděbrady region

Miroslav Jelínek

Urbánkova 3368, 143 00 Praha 4

Hnízdní areál rákosníka tamaryškového sahá od západního Středomoří až po střední Asii (CRAMP 1992). V Evropě hnízdí pravidelněji ve 14 zemích (HAGEMEIJER & BLAIR 1997). Nejbližší hnízdiště od našeho území se nalézají na Neziderském jezeře v Rakousku, kde je populace odhadována na 9000 – 10 000 párů (DVORAK *et al.* 1993, HAGEMEIJER & BLAIR l.c.). Malá populace 10 – 15 párů je také na jižním Slovensku u Gbelců (MURIN *et al.* 1994).

Na území České republiky je pravidelnějším místem výskytu rákosníka tamaryškového pouze jižní Morava, především rybník Nesyt u Mikulova, kde je tento druh v poslední době každoročně odchyťován v rámci akcí zaměřených na rákosinné ptáky (CHYTIL 1995, 1996, 1998). Z Čech existují doposud jen 4 záznamy o výskytu:

- 1) 8.8.1961 1 ex. ryb. Velký Košíř u Litomyšle, okr. Svitavy. Pták byl nalezen v roce 1985 ve sbírkách Muzea Choceň URBÁNKEM (in verb.).
- 2) 19.8.1961 chycen 1 ex. na ryb. Bukovka u Pardubic (ŠTANCL in HUDEC 1983).
- 3) 28.4.1993 chycen 1 samec u Dívčic, okr. České Budějovice (DALÍK in CHYTIL 1996)
- 4) květen 1999 chycen samec a nalezeno hnízdo na ryb. Černičný u obce Lužnice (JH) (PROCHÁZKA & MUSIL 1999).

Dne 19. září 2000 jsem v rozsáhlých rákosinách NPR Žehuňský rybník (Žehuň, okr. Nymburk – 50.08N 15.18E) v odpoledních hodinách chytil 1 ex. rákosníka tamaryškového. Pták byl determinován podle typického zbarvení (výrazný bílý nadoční proužek a tmavé temeno hlavy) a délky 1. ruční letky (asi o 5,5, mm přesahovala ruční krovky). Navíc byl porovnáván s odchyteným rákosníkem proužkovaným, takže možnost záměny je zcela vyloučena. Podle zbytku tmavých skvrn na jazyku a tmavé duhovky byl určen jako tohoroční mladý jedinec. Po okroužkování rákosník zalétl do rákosiny a již nebyl pozorován. Následující kontrolu bylo možné z časových důvodů uskutečnit až ve dnech 30.9. a 1.10.2000. I přes nepřetržitý dvoudenní odchyt však rákosník tamaryškový nebyl již zjištěn.

Otázkou zůstává původ chyceného jedince. Pravděpodobně se jedná o zálet během pohnízdňního rozptylu z hnízdišť na Neziderském jezeře, o čemž v případě výskytů na jižní Moravě uvažuje i CHYTIL (1996).

Summary

A juvenile Moustached Warbler (*Acrocephalus melanopogon*) was caught and ringed in the Žehuňský pond (Nymburk district, central Bohemia) on September 19, 2000. This has been the fifth confirmed occurrence of this species in Bohemia so far.

Literatura

CRAMP J.S. (ed.) 1992: The Handbook of the Birds of Europe, the Middle East and North Africa. The Birds of the Western Palearctic. Vol.VI: Warblers. Oxford University Press, Oxford.

Zprávy ČSO 51 (2000)

- DVORAK M., RANNER A. & BERG H.M. 1993: Atlas der Brutvogel Österreichs. *Umweltbundesamt Wien*.
- HAGEMEIJER W.J.M. & BLAIR M.J. (eds.) 1997: The EBCC Atlas of European Breeding Birds. *T & AD Poyser, London*
- HUDEK K. (ed.) 1983: Fauna ČSSR, Ptáci 3/I. *Academia, Praha*
- CHYTIL J. 1995: Odchyt ptáků na rybníce Nesyt v roce 1994. *Zprávy ČSO 40: 33-35.*
- CHYTIL J. 1996: Výskyt rákosníka tamaryškového (*Acrocephalus melanopogon*) v České republice. *Sylvia 32: 66-70.*
- CHYTIL J. 1998: Odchyt ptáků na rybníce Nesyt v roce 1997. *Zprávy ČSO 46: 20-22.*
- MURIN B., KRIŠTÍN A., DAROLOVÁ A., DANKO Š. & KROPIL R. 1994: Početnosť hniezdných populácií vtákov na Slovensku. *Sylvia 30: 97-105.*
- PROCHÁZKA P. & MUSIL P. 1999: První zaznamenaný pokus o zahníždění rákosníka tamaryškového (*Acrocephalus melanopogon*) v České republice. *Sylvia 35: 101-105.*